Sygn. XXV C 1605/13

WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 października 2014 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XXV Wydział Cywilny

w składzie następującym;

Przewodniczący:	SSO Krystyna Stawecka
Protokolant:	sekr. sądowy Marta Stelmasiak

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 07 października 2014 r. w Warszawie sprawy

z powództwa M. K. i B. K.

przeciwko Przedsiębiorstwu Państwowemu (...) w W.

o zapłatę

1. Powództwo oddala;

2. Zasądza od powodów M. K. i B. K. na rzecz pozwanego Przedsiębiorstwa Państwowego (...) w W. kwotę 7 217 (siedem tysięcy dwieście siedemnaście) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;

Sygn. akt XXV C 1605/13

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 01 sierpnia 2013 r. powodowie M. K. i B. K. zażądali zasądzenia solidarnie na ich rzecz, od pozwanego Przedsiębiorstwa Państwowego (...) z siedzibą w W.:

1) kwoty 207.500 zł tytułem odszkodowania za zmniejszenie wartości nieruchomości położonej w W. ul. (...)

2) kwoty 30.000 zł tytułem kosztów rewitalizacji akustycznej odszkodowania w związku z ograniczeniem sposobu korzystania z w/w nieruchomości w następstwie ustanowienia obszaru ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) w W.,

- wraz z odsetkami ustawowej od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty,

3) kosztów procesu.

Pozwany wniósł (k. 126 a.s.) o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powodów na rzecz pozwanego kosztów postępowania wraz z kosztami zastępstwa procesowego wedle norm przepisanych.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Powodowie są od 2008 r. współwłaścicielami po ½ nieruchomości położonej w W. ul. (...) (odpis z księgi wieczystej – k. 24). Nieruchomość powodowie nabyli na podstawie umowy sprzedaży za cenę 450.000 złotych.

Na podstawie pozwolenia na budowę z 30.10.2008 r. powodowie wybudowali na nieruchomości budynek jednorodzinny o pow. 240 m. kw. wraz z garażem i lokalem usługowym .

Rozporządzeniem nr 50 z dnia 7 sierpnia 2007 r. w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) w W. (skrót - rozporządzeniem nr 50), Wojewoda (...) określił, że:

- tworzy się obszar ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) w W. (§ 1 ust. 1 rozporządzenia),

- wykaz działek położonych w obszarze ograniczonego użytkowania określa załącznik nr 6 do rozporządzenia (§ 3 ust. 5 rozporządzenia),

- w obszarze ograniczonego użytkowania zabrania się: 1) przeznaczania nowych terenów pod szpitale, domy opieki oraz zabudowę związaną ze stałym lub wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży, 2) zmiany sposobu użytkowania budynków w całości lub w części na szpitale i domy opieki oraz na stały lub wielogodzinny pobyt dzieci i młodzieży, 3) budowy nowych szpitali, domów opieki, zabudowy związanej ze stałym lub wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży (§ 4 ust. 1 pkt 1-3 rozporządzenia),

- w obszarze ograniczonego użytkowania wprowadza się wymagania techniczne dotyczące budynków, w szczególności w istniejących budynkach należy zastosować zabezpieczenia zapewniające właściwy klimat akustyczny w pomieszczeniach poprzez zwiększenie izolacyjności ścian zewnętrznych, okien i drzwi w ścianach zewnętrznych, dachów i stropodachów (§ 5 pkt 5 rozporządzenia)

- rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa (...) (§ 7 rozporządzenia); ogłoszenie to nastąpiło w dniu 10 sierpnia 2007 r.

Stosownie do treści załącznika nr 2 do Rozporządzenia nr 50, nieruchomość stanowiąca działkę ewidencyjną nr (...) z obrębu 1-09-38, położona w W. ul. (...) znajdował się w całości w strefie M wewnątrz obszaru ograniczonego użytkowania (kopia wyciągu z załącznika – k. 139).

Powodowie dowiedzieli o wejściu w życie rozporządzenia nr 50, gdy w 2009 r. planowali rozbudowę strychu i otrzymali urzędową informacje, iż z uwagi na ograniczenia nie otrzymają oni urzędowej zgody wydziału architektury na podwyższenie domu. Ówcześnie jednak, powodowie nie wystąpili z roszczeniami odszkodowawczymi przeciwko pozwanemu, choć znali ograniczenia wynikające z tego aktu .

Powodowie zdecydowali o wystąpieniu z takimi roszczeniami dopiero po wejściu w życie uchwały Sejmiku Województwa (...) nr 76/11 z dnia 20 czerwca 2011 r., o czym dowiedzieli się w 2011 r. w Wydziale Architektury.

Obecnie nieruchomość powodów znajduje się w strefie (...).

Uchwałą nr 76/11 z dnia 20 czerwca 2011 r. w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) w W. (dalej zwaną również uchwałą nr 76/11 – przyp. SO), Sejmik Województwa (...) określił, w szczególności, że:

- tworzy się obszar ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) w W., którego zarządcą jest Przedsiębiorstwo Państwowe (...) w W. (§ 1 uchwały),

- w obszarze ograniczonego użytkowania wyróżnia się dwie strefy: 1) ***strefę Z1,*** której granicę zewnętrzną wyznacza izolinia miarodajnego poziomu dźwięku 55 dB w porze nocy, od wewnątrz granica lotniska, 2) strefę Z2, której granicę wyznacza od zewnątrz izolinia miarodajnego poziomu dźwięku 50 dB w porze nocy, ***a od wewnątrz granica strefy Z1*** (§ 4 pkt 1 i 2 uchwały),

- w strefie Z2: a) zakazuje się przeznaczania terenów pod szpitale i domy opieki społecznej oraz pod zabudowę związaną ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, b) zakazuje się lokalizowania budynków o funkcji szpitali, domów opieki społecznej oraz o funkcjach związanych ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, c) zakazuje się zmiany funkcji budynków istniejących na budynki o funkcjach związanych ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, szpitali i domów opieki społecznej (§ 5 pkt 2 lit. a-c uchwały),

- określa się wymagania techniczne dotyczące budynków objętych obszarem ograniczonego użytkowania, w szczególności w istniejących budynkach należy zastosować zabezpieczenia zapewniające właściwy klimat akustyczny w pomieszczeniach (§ 6 pkt 2 uchwały),

- wykaz działek ewidencyjnych, które w całości lub w części znajdują się na terenie obszaru ograniczonego użytkowania oraz w poszczególnych strefach Z1 i Z2, określa załącznik nr 6 do uchwały (§ 10 uchwały; kopia uchwały – k. 14-16)

Stosownie do treści załącznika nr 6 do uchwały nr 76/11, nieruchomość stanowiąca własność powodów znajduje się w całości w obszarze ograniczonego użytkowania – w strefie Z1. Uchwała ta nie wprowadziła w odniesieniu do nieruchomości powodów żadnych nowych ograniczeń w stosunku do ograniczeń wprowadzonych Rozporządzeniem Wojewody (...) nr 50 z 2007 r.(w strefie M).

Uchwałą nr 153/11 z dnia 24 października 2011 r. zmieniającą uchwałę w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) w W. (dalej zwaną również uchwałą nr 153/11 – przyp. SO), Sejmik Województwa (...) zmienił uchwałę nr 76/11, w szczególności w ten sposób, że z § 6 pkt 2 uchwały usunął słowo „właściwy" (§ 1 pkt 2 uchwały nr 153/11; kopia uchwały – k. 21-22).

Powyższy stan faktyczny ustalony został w oparciu o okoliczności bezsporne, a także na podstawie dokumentów wyżej wymienionych, których autentyczność nie była przez strony kwestionowana.

Tezy wnioskowanych przez stronę powodową dowodów z opinii biegłych i zeznań świadków nie pozostawiają wątpliwości, że wnioskami tymi powodowie zmierzali do wykazania podstaw do ustalenia szczegółowej wysokości dochodzonego roszczenia. Skoro jednak – jak zostanie wykazane w dalszym toku wywodu – roszczenie to nie istnieje co do zasady, to dopuszczenie wskazanych dowodów było zbędne. Wnioski dowodowe zostały zatem oddalone na rozprawie (k. 242).

Te same względy przemawiają za nieprzydatnością dowodów w postaci złożonej przez powodów opinii – operatu szacunkowego na k. 42 a.s.. Na marginesie zaznaczyć można, że kosztorys i opinia rzeczoznawcy, sporządzone poza procesem, nie mają waloru opinii biegłego w rozumieniu k.p.c., a zatem nie mogłyby zostać przyjęte za podstawę ustaleń, wymagających odwołania do wiadomości specjalnych.

Zgromadzone dowody i poczynione ustalenia są zaś wystarczające do prawidłowego wyrokowania, bez potrzeby dalszego przedłużania postępowania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo podlegało oddaleniu.

Zgodnie z art. 129 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska w związku z ograniczeniem sposobu korzystania z nieruchomości jej właściciel może żądać odszkodowania za poniesioną szkodę; szkoda obejmuje również zmniejszenie wartości nieruchomości.

Z powyższym roszczeniem można wystąpić w okresie 2 lat od dnia wejścia w życie rozporządzenia lub aktu prawa miejscowego powodującego ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości. (art. 129 ust 4 w/w ustawy)

Termin do zgłoszenia tych roszczeń, o którym mowa w art. 129 ust. 4 p.o.ś., jest terminem zawitym. Jego niedochowanie powoduje wygaśnięcie roszczenia, a fakt upływu tego terminu sąd ma obowiązek wziąć pod uwagę z urzędu (wyrok SN z dnia 10 października 2008 r., II CSK 216/08, LEX nr 577165. wyrok SN z dnia 21 sierpnia 2013 r., II CSK 578/12, LEX nr 1389001 i wyrok z 4 grudnia 2013 r. II CSK 161/13 Lex nr 1433722).

W przepisie tym ustawodawca określił termin, w którym można wystąpić z tym żądaniem (żądaniem zapłaty odszkodowania za poniesioną szkodę). W przepisie tym, ani żadnym innym zawartym w tej ustawie ustawodawca nie określił, że termin, o którym mowa w art. 129 ust. 4 tej ustawy jest terminem przedawnienia. Przepis ten przewiduje krótki - bo zaledwie dwuletni - termin do zgłoszenia roszczeń, o których mowa w art. 129 ust. 1-3 ustawy liczony jednolicie od chwili wejścia w życie rozporządzenia lub aktu prawa miejscowego powodującego ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości.

Gdy ograniczenie sposobu korzystania ze środowiska jest następstwem ustanowienia obszaru ograniczonego użytkowania (art. 135 ustawy Prawo ochrony środowiska), to dochodzenie roszczeń wymienionych w art. 129 ust. 1-3 ustawy odbywa się w trybie przewidzianym w art. 136 ust. 1 ustawy, przewidującym właściwość sądów powszechnych.

Przepis art. 129 ust. 4 w związku z art. 136 ust. 1 według stanu, jaki obowiązywał od dnia 28 lipca 2005 r., należy interpretować w ten sposób, że - w przypadku ograniczeń korzystania z nieruchomości będących następstwem utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania (art. 135 ustawy) - roszczenia, o których mowa w tym przepisie należy zgłosić w terminie 2 lat od dnia wejścia w życie rozporządzenia lub aktu prawa miejscowego do obowiązanego do wypłaty odszkodowania lub wykupu nieruchomości, o którym mowa w art. 136 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska.

Skoro, bowiem ustawodawca z jednej strony zakreślił krótki (2 letni) termin do zgłoszenia żądań, o których mowa w art. 129 ust. 1-3 ustawy, z drugiej zaś określił obowiązek ich zgłoszenia określonemu podmiotowi zobowiązanemu do ich realizacji, o których mowa w art. 136 ust. 2 ustawy Prawo ochrony środowiska, przed wystąpieniem z tymi roszczeniami na drogę sądową, to termin, o którym mowa w art. 129 ust. 4 należy uznać za termin zawity do zgłoszenia tych żądań obowiązanemu do ich realizacji w celu zachowania prawa dochodzenia tych roszczeń przed sądem.

Wniosek ten jest tym bardziej uzasadniony, jeżeli uwzględni się, że ustawodawca nie określił terminu, w ciągu którego obowiązany do wypłaty odszkodowania lub wykupu nieruchomości, o którym mowa w art. 136 ust. 2 tej ustawy, jest zobowiązany zająć stanowisko co do zasadności żądań zgłoszonych przez poszkodowanego. Taką interpretację charakteru terminu, o którym mowa w art. 129 ust. 4 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska wzmacnia także wykładnia językowa tego przepisu, w którym jest mowa o wystąpieniu z roszczeniami, co znaczeniowo jest terminem szerszym od terminu dochodzenia roszczeń i mieści w sobie także zgłoszenie przez poszkodowanego ograniczeniem sposobu korzystania z nieruchomości żądań, o których mowa w art. 129 ust. 1-3 ustawy (wyrok SN z 10.10.2008 r. II CSK 216/08.).

Początek biegu terminu z art. 129 ust 4. Prawo ochrony środowiska związany jest z wejściem w życie rozporządzenia lub aktu prawa miejscowego powodującego ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości.

Należy wskazać, iż rozporządzenie nr 50 Wojewody (...) weszło w życie w 2007 r. zaś uchwała Sejmiku Województwa (...) dopiero w 2011 r.

Co istotne w sprawie bezspornym było, że w wyniku wejścia w życie uchwały nieruchomość powodów nie znalazła się w obszarze ograniczonego użytkowania po raz pierwszy, gdyż była ona objęta już ograniczeniami wynikającymi z Rozporządzenia nr 50 wprowadzającym obszar ograniczonego użytkowania w 2007 roku.

Skoro sposób korzystania z nieruchomości ograniczony został na skutek wejścia w życie rozporządzenia nr 50 Wojewody (...), zastąpionego przez późniejszą uchwałę Sejmiku Województwa (...), przy czym akt późniejszy nie skutkuje ograniczeniem sposobu korzystania z określonej nieruchomości w zakresie szerszym, niż akt pierwotny jedynie rozporządzenie nr 50 uznawać należy za akt powodujący ograniczenie sposobu korzystania z danej nieruchomości powodów, od którego wejścia w życie należy liczyć dwuletni termin z art. 129 ust. 4 ustawy prawo ochrony środowiska.

Na marginesie można zaznaczyć, iż rozporządzenie nr 50 w przedmiocie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania nie utraciło mocy obowiązującej wraz z nowelizacją art. 135 ust. 2 p.o.ś., która weszła w życie w dniu 15 listopada 2008 r. Skoro nie zostały wydane nowe przepisy wykonawcze do ustawy dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227, ze zm.) precyzujące przedsięwzięcia mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, to oznacza, iż pojęcie to należy odnosić do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko określonych w dotychczasowym rozporządzeniu z dnia 9 listopada 2004 r., i dlatego materialnoprawny zakres spraw przekazanych do uregulowania aktem o utworzeniu obszaru ograniczonego użytkowania określony w art. 135 ust. 2 p.o.ś., jaki obowiązywał przed dniem 15 listopada 2008 r., nie uległ zmianie na skutek nowelizacji tego przepisu. Nie uległy także zmianie wytyczne zawarte w art. 135 ust. 2 p.o.ś. (z wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 31 sierpnia 2009 r. IV SA/Wa 2569/07). Rozporządzenie nr 50, wydane na podstawie art. 135 ust. 2 p.o.ś., nie utraciło zatem mocy, mimo kolejnych zmian tego przepisu, aż do momentu wejścia w życie uchwały nr 76/11 Sejmiku Województwa (...) z dnia 20 czerwca 2011 r. (uzasadnienie wyroku SN z dnia 25 maja 2012 r., I CSK 509/11, OSNC nr 2 z 2013 r., poz. 26).

Skoro jak wyżej wskazano, dwuletni termin na zgłoszenie roszczeń z art. 129 ust 4 poś liczyć należy od wejścia w życie rozporządzenia wojewody (...) nr 50 z dnia 7 sierpnia 2007 tj. to bieg terminu rozpoczął się dnia 25 sierpnia 2007 r.

Z kolei uchwała nr 76/11 nie nałożyła na powodów (na przysługujące powodom prawa do nieruchomości) jakichkolwiek nowych ograniczeń, wykraczających ponad te, które wynikały z rozporządzenia nr 50.

Powództwo podlegało zatem oddaleniu w całości, bowiem roszczenia powodów wygasły z dniem 25 sierpnia 2009 r..

O kosztach Sąd postanowił na zasadzie art. 98 k.p.c. obciążając nimi stronę przegraną tj. powodów zasądzając na rzecz pozwanego solidarnie od powodów kwotę 7217 zł zastępstwa prawnego według § 6 pkt 7 rozporządzenia z dnia 28 września 2002 Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu i 17 zł opłaty od pełnomocnictwa.

Wobec powyższego Sąd orzekł jak w sentencji.